

تأثیر روش‌های تلفیقی کنترل تراکم علف‌های هرز پهنه برگ بر عملکرد چغندرقند در منطقه کرمانشاه

The effect of integrated control methods of broadleaf weeds density on sugar beet yield in Kermanshah zone

کامبیز بصیری^{۱*}، حسین نجفی^۲، محمد جواد میرهادی^۳ و مژگان ویسی^۴

تاریخ دریافت: ۹۰/۶/۱۶؛ تاریخ پذیرش: ۹۱/۷/۴

ک. بصیری، ح. نجفی، م. ج. میرهادی و م. ویسی. ۱۳۹۱. تأثیر روش‌های تلفیقی کنترل تراکم علف‌های هرز پهنه برگ بر عملکرد چغندرقند در منطقه کرمانشاه. مجله چغندرقند (۲۸): ۱۵۹-۱۶۹

چکیده

به منظور بررسی روش‌های مکانیکی، شیمیایی و تلفیق آن‌ها در کنترل علف‌های هرز پهنه برگ چغندرقند، آزمایشی در قالب طرح بلوك‌های کامل تصادفی با چهار تکرار در سال ۱۳۸۵ در ماهیدشت کرمانشاه به اجرا در آمد. در این آزمایش نه تیمار مختلف از اختلاط علف‌کشن‌های پس رویشی فن‌مدیقام، دس‌مدیقام، اتوفومیسات و تریفلوسولفورون متیل با سیتوگیت و هم‌چنین کولتیواسیون به همراه دو تیمار شاهد بدون کنترل و شاهد با کنترل کامل علف‌های هرز مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که تیمار کولتیواسیون به همراه علف‌کشن تریفلوسولفورون متیل سبب کاهش ۵۴/۹۱ درصد وزن خشک علف‌های هرز شده و کنترل کامل علف هرز تاج خروس *Amaranthus spp.* را نسبت به تیمار شاهد نشان داد. تیمار کولتیواسیون به همراه مخلوط تواماً علف‌کشن‌های فن‌مدیقام، دس‌مدیقام، اتوفومیسات و تریفلوسولفورون متیل و با سیتوگیت سبب افزایش ۱۵۹/۸۹ درصد وزن خشک ریشه چغندرقند نسبت به تیمار شاهد شد. هم‌چنین تراکم علف‌هرز گوش فیلی *Conringia orientalis* را نسبت به تیمار شاهد، صدرصد کنترل کرد. از نظر عملکرد ریشه، تیمار مخلوط علف‌کشن‌های فن‌مدیقام، دس‌مدیقام، اتوفومیسات و تریفلوسولفورون متیل با سیتوگیت نسبت به تیمار شاهد ۱۲۱/۸۶ درصد افزایش داشت. در مجموع تیمارهای فن‌مدیقام+دس-مدیقام+اتوفومیسات همراه کولتیواسیون، مخلوط علف‌کشن‌های فن‌مدیقام+دس‌مدیقام+اتوفومیسات و تریفلوسولفورون متیل با سیتوگیت و کولتیواسیون بالاترین عملکرد ریشه چغندرقند را داشتند.

واژه‌های کلیدی: چغندرقند، علف‌هرز، کنترل مکانیکی، کنترل شیمیایی، مدیریت تلفیقی

۱- کارشناس ارشد شناسایی و مبارزه با علف‌های هرز دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات- تهران

*- نویسنده مسئول kambizbassiri@gmail.com

۲- استادیار بخش تحقیقات علف‌های هرز، مؤسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور.

۳- عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.

۴- مری پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه.

گفته نجفی (Najafi 2007) گسترش روزافزون

مقاومت علف‌های هرز به علف‌کش‌ها، معايب استفاده از روش‌های شيميايی به تنهايی در مديريت علف‌های هرز را برای محققين روشن ساخته است. از راه‌كارهای کاهش مصرف علف‌کش‌ها، استفاده از روش‌های تلفیقی در کنترل آن‌ها می‌باشد روش‌های تلفیقی که اين روش ۴۱ درصد از تراکم علف‌های هرز را نسبت به روش‌های شيميايی تنها، کاهش داده و حدود ۱۱ تا ۲۷ درصد افزایش عملکرد را نيز در پی داشته است و هم چنین مصرف علف‌کش‌ها را تا ۶۰ درصد کاهش داده است. محققين مختلف (Ghanbari Birgani et al. 2000; Maleki et al. 2008) راستاي کاهش مصرف علف‌کش‌ها به نتاييجي دست یافتند که به ترتيب فن‌مديقام، دس‌مديقام به علاوه اتوفوميسات در يك مرحله و کاربرد مخلوط کلريدازون و فن‌مديقام باعث ۲۷ و ۶۵ درصد افزایش ميزان محصول چندرقد شدند. علاوه‌بر روش‌های غيرشيميايی در مديريت علف‌های هرز، به کارگيري راه‌های افزایش کارآيی علف‌کش‌ها (مثل اختلاط علف‌کش‌ها) از ديگر نکات قابل توجه است. در اين ارتباط عبدالهيان و همکاران (Abdollahian- Noghabi et al. 2006) در بررسی‌های خود به اين نتیجه رسیدند که کاربرد دو مرحله‌ای ترکيب

مقدمه

چندرقد از مهم‌ترین محصولات صنعتی به شمار می‌آيد که در سطح نه ميليون هكتار با متوسط عملکرد ۲۸/۶ تن در هكتار در جهان کشت ميشود (Saee 2006) و تأمین کننده بيشترین مقدار قند تولیدی در جهان امروز هستند (Biancardi et al. 2008). در کشت چندرقد از همان آغاز، علف‌های هرز از مشكلات عمده اين زراعت به‌شمار می‌رفت (Cooke and Scott 2000) (Bazoobandi et al. 2007) اعلام کردند که در مديان ۱۵۲ مورد علف‌هرزی که در مزارع چندرقد مشاهده و به ثبت رسیده است، تنها ۱۶ گونه آن از اهمیت بیشتر برخوردار بوده و به عنوان علف‌هرز مشکل‌ساز تلقی می‌شوند. از بين علف‌های هرز پهن‌برگ تاج‌خرروس، سلمه‌تره و تاج‌ريزی از درجه اهمیت بيشتری برخوردار بوده و ۷۰ درصد علف‌های هرز مزارع چندرقد را تشکيل می‌دهند. بازوبندی و همکاران (Bazoobandi et al. 2010) خاطر نشان ساختند که ميزان خسارت وارده توسط پهن‌برگ‌ها خيلي بالاتر از نازک‌برگ‌ها بوده و تا ۱۰۰ درصد محصول را از بين برد است و بازوبندی و همکاران (2007) هم‌چنین اعلام کردند که کاهش چنین خسارتی توسط علف‌های هرز تنها با يك روش کنترل امكان‌پذير نمی‌باشد. به

همین رابطه فریدونی پور و به آئین (Fereidoonpoor and Behaeeen 2008) اعلام داشتند که استفاده از کولتیواتور بین ردیفها و سمپاشی نواری روی ردیفها نسبت به سمپاشی سراسری بیشترین میزان عملکرد را دارد و بهدلیل کاهش آلودگی این روش توصیه می‌شود. به منظور کنترل علفهای هرز مزارع چندرقدن با هدف کاهش مصرف علفکش، استفاده تلفیقی از کولتیواتور و علفکش و تلفیق علفکش‌های جدید از طریق ذرهای خرد شده برای رسیدن به افزایش طیف کنترل علفهای هرز، این بررسی صورت گرفت.

مواد و روش‌ها

این تحقیق در سال ۱۳۸۵ در ایستگاه تحقیقاتی ماهیدشت، واقع در ۲۰ کیلومتری غرب کرمانشاه با مختصات جغرافیایی ۴۶ درجه و ۵۰ دقیقه طول شرقی و ۳۴ درجه و ۱۶ دقیقه عرض شمالی، ۱۳۸۰ متر ارتفاع از سطح دریا و در زمینی به مساحت ۱۹۵۰ مترمربع (65×30) به اجرا در آمد. این آزمایش در قالب طرح بلوك‌های کامل تصادفی با چهار تکرار و نه تیمار بر روی رقم منوژرم تکنیکی ۷۲۳۲ اجرا شد. تیمارهای مورد بررسی در جدول شماره ۱ آمده است:

تریفلوسولفورون متیل و فن‌ مدیفام به علاوه دس‌ مدیفام به علاوه اتوفومیسات و همچنین اختلاط کلریدازون و فن‌ مدیفام به علاوه دس‌ مدیفام به علاوه اتوفومیسات، بیشترین کارآئی را در کنترل علفهای هرز و افزایش محصول داشت و اعمال کولتیواتور به تنها بی، در تلفیق با علفکش‌های با کارآئی پایین، موجب کنترل علفهای هرز و به تبع آن افزایش محصول گردید. صدری و همکاران (Sadri et al. 2008) اعلام داشتند که مصرف علفکش‌های چندرقدن به صورت اختلاط با یکدیگر از کاربرد آن‌ها به تنها بی موثرتر بود و توصیه می‌شود. در این راستا مکنالی و دمنافشان (Maknali and Damanafshan 2008) بررسی خود تلفیق علفکش با کولتیواتور را جهت کنترل تلفیقی علفهای هرز مناسب‌تر دانسته‌اند. دژجوی و همکاران (Dezhjooy et al. 2008) در کنترل تلفیقی علفهای هرز به نتایجی رسیدند که خاک‌ورزی تا ۶۲ درصد وزن خشک علف‌هرز را نسبت به تیمار بدون خاک‌ورزی کاهش داد و نیز عملکرد محصول را تا ۱۷ درصد بالا برد، همچنین سمپاشی نواری باعث کاهش مصرف علفکش تا ۵۰ درصد شد. تلفیق روش خاک‌ورزی و سمپاشی نواری باعث ۷۱ درصد کاهش در وزن خشک علفهای هرز و در نتیجه افزایش شاخص‌های فیزیولوژیکی رشد محصول شد. در

جدول ۱ مشخصات تیمارهای آزمایشی اجرا شده

تیمار	نوع و میزان مصرف علف‌کش
A	(فن‌مدیقام+دس‌مدیقام+آتوفومیسات) (۳۶۰ گرم ماده مؤثر در هکتار) در مرحله کوتیلدونی و ۲ تا ۴ برگی چندرقند (Sheikhi gorjan et al. 2009)
B	تریفلوسولفوروں متیل (۱۸ گرم ماده مؤثر در هکتار)+(فن‌مدیقام+دس‌مدیقام+آتوفومیسات) (۳۶۰ گرم ماده مؤثر در هکتار)+سیتوگیت (دو درهزار) در مرحله کوتیلدونی چندرقند به اضافه کوتیلوانور بین ردیفهای کاشت در مرحله ۸ برگی چندرقند (Sheikhi gorjan et al. 2009)
C	کاربرد (فن‌مدیقام+دس‌مدیقام+آتوفومیسات) (۴۶۰ گرم ماده مؤثر در هکتار) در مرحله کوتیلدونی چندرقند به اضافه کوتیلوانور در مرحله ۸ برگی آن
D	تریفلوسولفوروں متیل (۱۸ گرم ماده مؤثر در هکتار)+سیتوگیت (دو درهزار) در مرحله کوتیلدونی و تکرار آن در مرحله ۴ تا ۶ برگی چندرقند
E	کاربرد تریفلوسولفوروں متیل (۱۸ گرم ماده مؤثر در هکتار)+سیتوگیت (دو درهزار) در مرحله کوتیلدونی چندرقند به اضافه کوتیلوانور در مرحله ۸ برگی آن
F	شاهد عدم وجود علف‌های هرز (شاهد با علف هرز)
G	تریفلوسولفوروں متیل (۱۸ گرم ماده مؤثر در هکتار)+ (فن‌مدیقام+دس‌مدیقام+آتوفومیسات) (۳۶۰ گرم ماده مؤثر در هکتار)+سیتوگیت (دو درهزار) در مرحله کوتیلدونی و تکرار آن در مرحله ۴ تا ۶ برگی چندرقند (Sheikhi gorjan et al. 2009)
H	شاهد وجود کامل علف‌های هرز (شاهد بدون علف هرز)
I	کاربرد کویلتوراتور در مرحله ۸ برگی چندرقند

چندرقند به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۷۵ درجه سانتی‌گراد قرار گرفتند. در زمان رسیدگی چندرقند، علاوه‌بر وزن خشک اندام‌هوایی و ریشه، وزن تر ریشه نیز اندازه‌گیری شد. تجزیه آماری داده‌های آزمایش با استفاده از نرم‌افزارهای EXCEL و MSTATC میزان تأثیر تیمارهای آزمایشی به سه روش مورد ارزیابی قرار گرفت.

نتایج و بحث

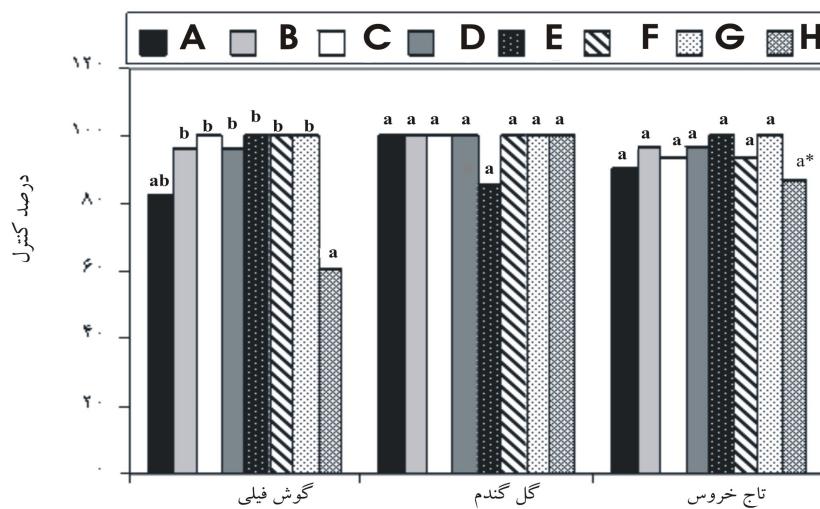
مهم‌ترین علف‌های هرز موجود در این آزمایش تاج خروس (*Amaranthus spp.*), گوش فیلی (*Conringia orientalis* (L.)), شیرین بیان (*Glycyrrhiza glabra* L.), کنگر وحشی (*Cirsium arvense* (L.) scop) و گل گندم (*Convolvulus arvensis* L.) بودند.

۱- فراوانی علف‌های هرز

در طول اجرای آزمایش تمامی علف‌های هرز نازک برگ در تیمارها و تکرارها حذف شدند. به منظور بررسی میزان تأثیر تیمارهای آزمایشی بر جمعیت علف‌های هرز، در هر کرت اقدام به نصب یک کوادرات ثابت به ابعاد ۱×۱ مترمربع کردیم. در طول دوره رشد میزان تأثیر تیمارهای آزمایشی به سه روش مورد ارزیابی قرار گرفت: تعداد و گونه علف‌های هرز پهمن برگ موجود در داخل کوادرات ثابت ذکر شده و درصد فراوانی آن‌ها قبل از اعمال تیمارهای آزمایش تعیین شد و سپس دو و چهار هفته پس از اعمال تیمار دوباره موارد فوق مورد ارزیابی قرار گرفت. وزن خشک علف‌های هرز نیز توسط کوادرات‌های ۱×۱ متری در چهار هفته پس از اعمال تیمارها و زمان رسیدگی چندرقند اندازه‌گیری شد. پس از اعمال تیمارها، هر ۱۴ روز یکبار بوته‌های چندرقند موجود در سطح یک در یک مترمربع برداشت و وزن خشک اندام‌هوایی و ریشه ثبت شد. بدین منظور، نمونه‌های علف‌های هرز و

داشت (شکل ۱). همچنین جمیل و همکاران (Jamali et al. 2006) تیمار فن مدیفام به علاوه کلریدازون به علاوه کلورپالید و تیمار (فن مدیفام به علاوه دس- مدیفام به علاوه اتوفومیسات) را در گروه برتری قرار دادند که مشابه نتیجه آزمایش می‌باشد. نتیجه نشان می‌دهد که علفکش‌های آزمایش اگر تنها به کار روند با کاربرد کولتیواتور نتیجه بهتری می‌دهد و اگر کولتیواتور به کار نمود اختلاط هر دو علفکش توصیه می‌شود. البته دیگر محققین کنترل تلفیقی علفهای هرز را تأیید می‌کنند و این که در تلفیق روش‌های غیرشیمیایی به کمک روش‌های شیمیایی باعث کاهش مصرف تا ۶۰ درصد علفکش می‌شود. (Maleki et al. 2008)

بر اساس نتایج تجزیه واریانس، تیمارهای آزمایش تأثیر معنی‌دار ($P < 0.01$) بر تراکم علفهای هرز تاجخروس، گوش فیلی و گل گندم داشتند. ارزیابی‌های انجام شده طی ۳۱ روز بعد از اعمال تیمارهای آزمایشی نشان داد که تیمارهای تریفلوسولفورون متیل به علاوه کولتیواتور، (فن مدیفام به علاوه دس مدیفام به علاوه اتوفومیسات) به علاوه کولتیواتور و تریفلوسولفورون متیل به علاوه سیتوگیت به علاوه (فن مدیفام به علاوه دس مدیفام به علاوه اتوفومیسات) گونه‌های هرز مزرعه را به میزان ۱۰۰ درصد کنترل نمودند. این نتیجه مشابه اعلام عبدالهیان (2006) بود و با نتایج بررسی‌های شیمی و همکاران (Shimi et al. 2006) که اختلاط علفکش‌ها را برای کنترل مطلوب‌تر تاجخروس اعلام کردند نیز مطابقت

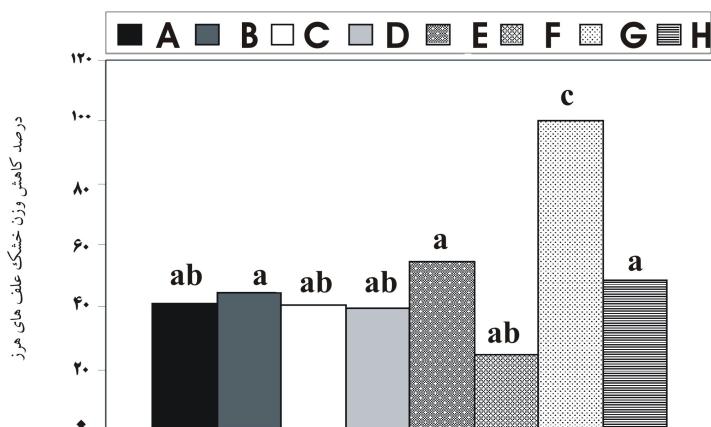

شکل ۱ درصد کنترل علفهای هرز غالب، ۳۰ روز پس از اعمال تیمارها نسبت به شاهد(بدون مصرف علفکش) براساس آزمون دانکن حروف مشابه در هر گیاه نشان‌دهنده عدم اختلاف معنی‌دار در سطح احتمال پنج درصد می‌باشد.

(2008) و همچنین با یافته‌های دژجوی و همکاران (2008) که ضرورت تلفیق روش‌های شیمیایی و مکانیکی (کولتیواتور) در کنترل علف‌های هرز را روشن ساخته بود، مطابقت داشت. این نتیجه نشان می‌دهد که می‌توان با مصرف یک علفکش به تنها یی و کاربرد عملیات زراعی کولتیواتور میزان مصرف علفکش را کاهش داده و با روش‌های تلفیقی شیمیایی و مکانیکی به بهترین نتیجه برای کنترل علف‌های هرز دست یافت.

۲- وزن خشک علف‌های هرز

نتایج تجزیه واریانس تأثیر تیمارهای آزمایش بر میزان وزن خشک علف‌های هرز در سطوح آماری پنج درصد معنی‌دار نبودند این در حالی بود که تأثیر فوق در پایان دوره رشد معنادار شد. ارزیابی انجام شده در پایان دوره رشد چندرقند نشان داد که تیمار تریفلوسولفورون مตیل به علاوه کولتیواتور توانست تا ۵۴/۹۱ درصد کل علف‌های هرز را کنترل کند (شکل ۲). این نتیجه با نتایج عبدالهیان و همکاران (2006) مشابه بود و با نتایج بررسی‌های ماکنالی و دامان افشار

شکل ۲ درصد کاهش وزن خشک علف‌های هرز در پایان دوره رشد چندرقند در تیمارهای آزمایشی نسبت به شاهد (با علف‌هرز) براساس آزمون دانکن حروف مشابه در هر گیاه نشان‌دهنده عدم اختلاف معنی‌دار در سطح احتمال پنج درصد می‌باشد.

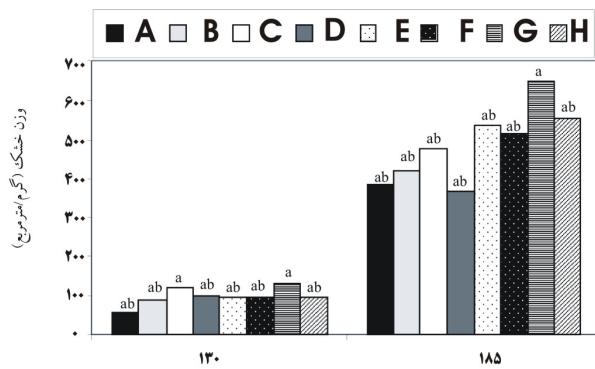
۱۷۰ روز پس از کشت بود ($P<0.01$), ولی این تأثیر در ۱۳۰ و ۱۸۵ روز پس از کشت در سطح احتمال پنج درصد معنی‌دار شد. ارزیابی‌های انجام شده طی کل دوره رشد چندرقند حاکی از اثرات مثبت تیمار تلفیقی و کاربرد کولتیواتور بر وزن خشک تولیدی چندرقند بود

۳- تأثیر تیمارهای آزمایش بر زیست توده و عملکردیشه چندرقند

نتایج تجزیه واریانس داده‌های این آزمایش حاکی از عدم تأثیر معنی‌دار تیمارهای آزمایش بر وزن خشک اندامهوایی چندرقند در ۸۰، ۱۰۰، ۱۱۵، ۱۴۰، و

دس مدیفام به علاوه اتوفومیسات اثر سوئی روی اندام هوایی چغدرقند نداشته و به همراه کولتیواتور توصیه می‌شود.

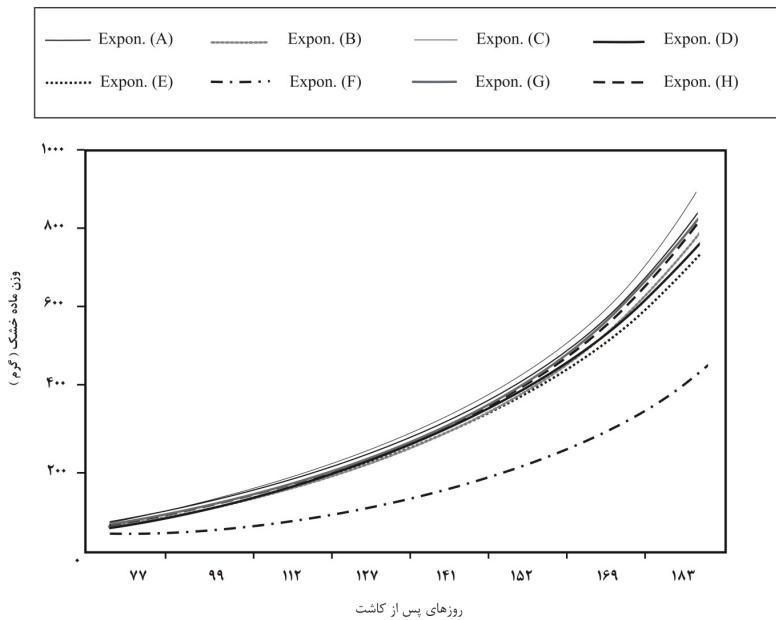
به طوری که تیمارهای (فن مدیفام به علاوه دس مدیفام به علاوه اتوفومیسات) به علاوه کولتیواتور و کولتیواتور تنها به ترتیب با ۲۱۰/۳۹ و ۸۴ درصد بیشترین افزایش وزن خشک چغدرقند را به دنبال داشتند (شکل ۳). این نتایج مشابه با آنچه بود که توسط فرج پور و کرداسیبی

شکل ۳ وزن خشک اندام هوایی چغدرقند در تیمارهای آزمایشی نسبت به شاهد (با علف هرز) براساس آزمون دانکن حروف مشابه در هر گیاه نشان دهنده عدم اختلاف معنی‌دار در سطح احتمال پنج درصد می‌باشد.

مدیفام به علاوه اتوفومیسات) به علاوه سیتوگیت به علاوه تریفلوسولفورون متیل به علاوه کولتیواتور با ۱۵۹/۸۹ درصد نسبت به شاهد با علف هرز افزایش وزن خشک ریشه را به دنبال داشت (شکل ۴). این نتایج، مشابه بررسی‌های دژجوی (2008) و فریدون‌پور و به آئین (2008) می‌باشد.

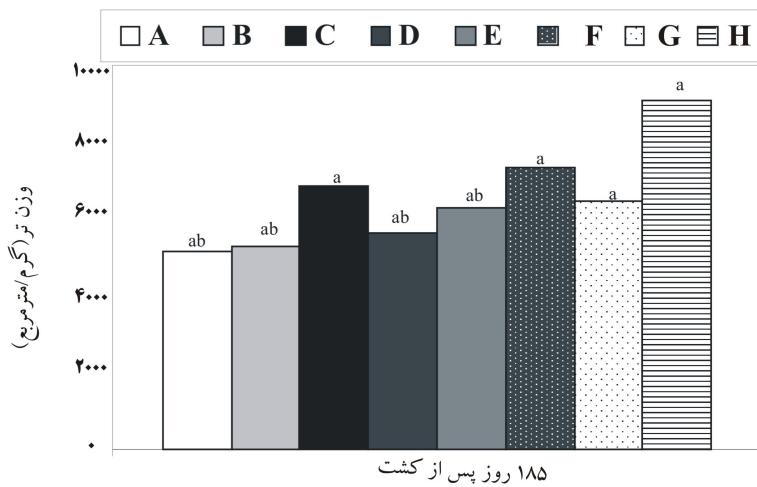
نتایج تجزیه واریانس تأثیر تیمارهای آزمایش بر روی وزن خشک ریشه چغدرقند در ۸۰، ۱۰۰، ۱۱۵، ۱۴۰، ۱۵۵ و ۱۷۰ روز پس از کشت در سطوح آماری پنج درصد معنی‌دار نبودند ولی این تأثیر در ۱۳۰، ۱۸۵ و ۲۱۰ روز پس از کشت در سطح یک درصد معنی‌دار بودند. ارزیابی‌های انجام شده طی کل دوره رشد چغدرقند نشان داد که تیمار (فن مدیفام به علاوه دس-

شکل ۴ روند رشد ریشه چندرقد در تیمارهای آزمایش نسبت به شاهد با (علف‌هرز) براساس آزمون دانکن حروف مشابه در هر گیاه نشان‌دهنده عدم اختلاف معنی‌دار در سطح احتمال پنج درصد می‌باشد.

۷۹ درصد گزارش شد. طاهریان و محمدخانی (Taherian and Mohamad Khani 1986) روش شیمیایی را تایید کرده و بیشترین میزان افزایش وزن ریشه را مرتبط با این روش دانستند. طی یک بررسی دیگر، قنبریان و همکاران (2006) بهترین تیمار را کلریدازون+فن‌مدیفام+دس‌مدیفام+اتوفومیسات دانستند که با ۶۵ درصد افزایش ریشه نتایج بهدست آمده از وزن تر بالای ریشه چندرقد در این آزمایش را تأیید می‌کند. در کل نتایج آزمایش نشان داد که کاربرد کولتیواتور به همراه علف‌کش‌ها در وزن خشک ریشه بهترین نتیجه را داده است ولی در عملکرد ریشه بیشترین تأثیر را کاربرد اختلاط علف‌کش‌ها داشت.

براساس نتایج این بررسی، تأثیر تیمارهای آزمایش بر عملکرد ریشه چندرقد در سطح احتمال یک درصد معنی‌دار شد. ارزیابی‌های انجام شده نشان داد که تیمار (فن‌مدیفام+دس-مدیفام+اتوفومیسات)+سیتوگیت+تریفلوسلفورون متیل با ۱۲۱/۸۶ درصد افزایش بیشترین تأثیر را بر عملکرد ریشه داشت (شکل ۵). این نتایج، مغایر با بررسی‌هایی است که توسط دژجوی (2008) و ماکنالی و دامان‌افشان (2008) بهدست آمد. در این ارتباط قنبری و همکاران (Ghanbari Birgani et al. 2000) نیز کاربرد تریفلوسلفورون متیل+فن‌مدیفام را به عنوان بهترین تیمار برای افزایش عملکرد ریشه چندرقد معرفی کردند. در این بررسی، میزان افزایش عملکرد

شکل ۵ نسبت عملکرد ریشه چندرقند در تیمارهای آزمایشی نسبت به شاهد با علف هرز براساس آزمون دانکن حروف مشابه در هر گیاه نشان دهنده عدم اختلاف معنی‌دار در سطح احتمال پنج درصد می‌باشد.

References

منابع مورد استفاده:

- Abdollahian-Noghabi M, Rahbari A, Alizadeh HM, Khalaghani J, Rahimian Mashhadi H. Effect of weed control methods on yield and quality of sugar beet in seed bed preparation process in autumn. Proceedings of the 1st Iranian Weed Science Congress. Jan 25-26, 2006; Tehran, Iran: pp 145-49. (in Persian)
- Bazoobandi M, Baghestani Maybodi MA, Zand E. Weeds and their management in sugar beet fields. Plant Protection Research Institute of Iran, Tehran. 2007; 80 pp. (in Persian)
- Bazoobandi M, Nikkhah MN, Nabavi kalat M, Akhavan M. Floristic studies in weeds of sugar beet cropping in Shahrood. The Proceedings of the 3rd Iranian Weed Science Congress. Vol.1: Weed Biology and Ecophysiology, Feb 17-18, 2010; Babolsar, Iran: pp 64-68. (in Persian)
- Biancardi EL, Campbell G, Skaracis GN, De biaggi M. Genetics and breeding of sugar beet. 2008. Shiraz University Press.
- Cooke DA, Scott RK. The sugar beet crop science in to practice. 2000. Tehran University Press. 731pp.

- Dezhjooy M, Ahmadvand G, Sepehri A, Jahedi A. The effect of integrated weed control (mechanical-chemical) on reduction of herbicide dosage and physiological growth indices of corn (*Zea mayes* L.). Proceedings of the 18th Iranian Plant Protection Congress. Vol.3 weeds. Aug 24-27, 2008; Hamedan, Iran, P. 128. (in Persian)
- Farajpour Kordasiabi F, Filizadeh Y, Abtali Y, Fotoukian MH. Integrated weed management in soybean (*Glycine max* L.) by post-emergence herbicides. Proceedings of the 18th Iranian Plant Protection Congress. Vol.3 weeds. Aug 24-27, 2008; Hamedan, Iran. P. 133. (in Persian)
- Fereidoonpoor M, Behaeen MA. Comparison the efficacy of band and broadcasting application of herbicides in weed control of corn. Proceedings of the 18th Iranian Plant Protection Congress. Vol.3 weeds. Aug 24-27, 2008; Hamedan, Iran. P. 112. (in Persian)
- Ghanbari Birgani D, Hosseinpoor M, Abdollahian-Noghabi M, Shimi p. Investigation on mixture of herbicides and oil adjuvant for increased efficacy in sugar beet. Proceedings of the 1st Iranian Weed Science Congress. Jan 25-26, 2006; Tehran, Iran. p. 404-7. (in Persian)
- Ghanbari Birgani D, Mirkamali H, Mazaheri A. Investigation on herbicide efficacy of Betanal progress A.M in control of broad leaf weed in sugar beet. Proceedings of the 14th Iranian Plant Protection Congress. Vol.2 Plant Pathology and Weeds. Sep 14-17, 2000. Isfahan, Iran. P 286. (in Persian)
- Jamali M, Afshari Nafar Kh. Evalution of herbicides sugar beet fields. Proceedings of the 17th Iranian Plant Protection Congress Vol. 3 Weeds. Sep 11-14, 2006; karaj, Iran. P. 49. (in Persian)
- Maknali A, Damanafshan E. Investigation integrated management of weeds in seed Clover (*Trifolium alexandrinum*). Proceedings of the 18th Iranian Plant Protection Congress. Vol.3 weeds. Aug 24-27, 2008; Hamedan, Iran. P. 134. (in Persian)

- Maleki GH, Zand E, Mirhadi SMJ. Investigation of different weed management methods for reducing herbicide rates in sugar beet. The Proceedings of the 2nd National Weed Science Congress. Vol.1: Weed Management and Herbicides, Jan 29 and 30, 2008; Mashhad, Iran: pp 81-84. (in Persian)
- Najafi H. Non-Chemical Weed Management. Kankash Danesh Publications, 2007; 198 pp. (in Persian)
- Sadri S, Sobhani A, Nabavi Kalat M, Bazoobandi M, Arian H. Evalution of various herbicide mixtures on yield and root dry weight of sugar beet . The Proceedings of the 2nd National Weed Science Congress. Vol.1: Weed Management & Herbicides, Jan 29&30,2008; Mashhad, Iran: pp 378. (in Persian)
- Saei A. Sugar beet. Accessed 2006, Mar.6
http://s_beet.persianblog.com/1383_4_s_beet_archive.html
- Sheikhi gorjan A, Najafi H, Abbasi S, Saber F, Rashid M. The pesticide guide of Iran 2009, 2009, Tehran: katab Paitakht Press. Pp237. (in Persian)
- Shimi P, Ghambari-Birgani D, Faravani M, Abdollahian Noghabi M. Evaluation of post-emergence herbicides in sugar beet. Iranian Journal of Weed Sci. 2006; 1: 97-105
- Taherian P, Mohamad Khani A. Comparison of chemical methods with hand hoeing in control of weeds on sugarbeet fields in Karaj. Proceedings of the 8th Iranian Plant Protection Congress. Aug 30- Sep 4, 1986; Isfahan, Iran. P.129. (in Persian)